Abstrakt

Palec je pro bezchybnou funkci ruky zcela zásadní a ztráta struktury či funkce palce znamená takřka vždy částečnou nebo úplnou invalidizaci pacienta. Záchrana a rekonstrukce palce proto patří k předním tématům chirurgie ruky. Moderní záchovné a rekonstrukční postupy chirurgie ruky vyžadují zcela nový náhled na znalost cévní anatomie. Aby byly informace srozumitelné a dobře sdělitelné, je nutné mít dostatečně podrobnou, přehlednou a především jednotnou nomenklaturu. Při zevrubném pohledu na anatomii cév ruky se ukazuje, že autoři často nepoužívají obecně uznávané termíny nebo se neshodují ve výkladu těch správně použitých.

Výše uvedené skutečnosti nás dovedla k závěru, že jakkoliv se anatomie tepen ruky zdá být v minulosti dobře prozkoumanou a popsanou, je tu stále nemalý prostor pro utřídění dříve popsaných dat, revizi nomenklatury, doplnění chybějícího podrobného popisu některých variací a posouzení významnosti a užitečnosti jednotlivých struktur ve vztahu k traumatologii a rekonstrukční chirurgii ruky.

Tato práce podrobně popisuje systematickou i topografickou anatomií tepen ruky se zaměřením na palec a první meziprstní prostor včetně variací a užívané nomenklatury. Koreluje anatomické údaje s poznatky z klinické praxe, přináší popis nejčastějších úrazů palce a prvního meziprstního prostoru, podrobně popisuje možnosti rekonstrukce ruky prostřednictvím přenosu tkání s vlastním cévním zásobením a nastiňuje možnosti využití méně častých a známých anatomických variací k rozšíření spektra výkonů. Vlastní výzkum se pak opírá o důkladnou rešerši a metaanalýzu dostupných historických a recentních prací, ze kterých extrahuje cenná data, v rámci možností je sjednocuje a překladá do moderní anatomické nomenklatury. V případě dosud nedostatečně popsaných variací prezentujeme vlastní výsledky získané anatomickou pitvou 503 končetin. Pitevní výsledky poté potvrzujeme studií získanou sonografickým vyšetřením 126 zdravých dobrovolníků.